

Internkontroll plan 2024 – inkl uppföljning 2023

VA SYD

Innehållsförteckning

1 INTERN KONTROLL OCH HANDLINGSPLAN 2023–2024	3
2 UPPFÖLJNING AV INTERN KONTROLLPLAN 2023.....	4
2.1 Vad är risken: Att våra informationssystem inte finns tillgängliga.....	4
2.1.1 <i>Kontrollmoment: Uppföljning av VA SYDS informationssäkerhetsarbete</i>	<i>4</i>
2.2 Vad är risken: Att upphandlingslagstiftningen inte följs och att otillåtna direktupphandlingar genomförs	7
2.2.1 <i>Kontrollmoment: LOU/LUF.....</i>	<i>7</i>
2.3 Vad är risken: Dygnsvila tas inte ut i samband med beredskap	9
2.3.1 <i>Kontrollmoment: Efterlevnad av regler för dygnsvila</i>	<i>9</i>
2.4 Vad är risken: Att det förekommer jävssituationer eller bisyssla som innebär risk för korruption eller andra oegentligheter.....	10
2.4.1 <i>Kontrollmoment: Efterlevnad av policy om jäv och bisyssla.....</i>	<i>11</i>
3 Förslag till Internkontroll plan år 2024	14
3.1 Risker med högt riskvärde som inte inkluderats i årets plan	14
3.1.1 <i>Risk för kompetensbrist.....</i>	<i>14</i>
3.1.2 <i>Risk för minskad driftsäkerhet.....</i>	<i>14</i>
3.1.3 <i>Risk för systematiska förseningar och kostnadsökning inom projektverksamheten</i>	<i>15</i>
3.1.4 <i>Risk för fel prioritering av start av investeringsprojekt</i>	<i>15</i>
3.1.5 <i>Risk för brott mot sekretesslagen och GDPR.....</i>	<i>15</i>
3.2 Riskhantering - Direktåtgärder, Kontroller och Granskningar	15
3.2.1 <i>Risk för missade intäkter och försämrad lönsamhet.....</i>	<i>15</i>
3.2.2 <i>Risk för att det förekommer jävssituationer eller bisyssla som innebär risk för korruption eller andra oegentligheter.....</i>	<i>16</i>
3.2.3 <i>Risk för brott mot upphandlingslagstiftning</i>	<i>18</i>
3.2.4 <i>Risk för brott mot lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS- lagen)</i>	<i>19</i>
4 Riskanalys 2024	20

1 INTERN KONTROLL OCH HANDLINGSPLAN

2023–2024

Krav på arbete med intern kontroll finns i kommunallagen och kontrollen utgör en central del i kvalitetssäkringen av alla kommunala verksamheter. Intern kontroll har till syfte att med rimlig grad av säkerhet uppnå:

- en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- en tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, regler, föreskrifter, riktlinjer mm.

Förbundsstyrelsen har det yttersta ansvaret för att vår organisation har en god intern kontroll. Årligen görs en återrapportering av de kontrollåtgärder som finns i internkontrollplanen. Denna kontrollplan och återrapportering av de åtgärder som genomförts är ett verktyg för att tydliggöra styrelsens ansvar och tillgodose behovet av återrapportering av genomförda åtgärder inom området.

I alla organisationer finns det alltid risk för att oönskade situationer ska inträffa. Att identifiera och analysera risker bör vara en ständigt pågående process och är avgörande för organisationens möjligheter att nå sina mål. Riskbedömningen handlar främst om att föregripa riskerna innan de inträffar. Intern kontroll handlar därför om att kartlägga och analysera befintliga risker samt vidta åtgärder för att minimera dessa. Det innebär att man gör en avvägning mellan kostnad och nytta för vissa insatser. Vad gäller nytta ska inte bara ekonomiska faktorer vägas in, utan även vikten av att upprätthålla rättssäkerhet och förtroende för verksamheten hos alla intressenter.

Det interna kontrollarbetet ska:

- leda till att en god kontrollmiljö skapas, det vill säga en organisationskultur där alla är medvetna om vilka spelregler, attityder och värderingar som gäller. Lagstiftning, verksamhetsmål, policyer, riktlinjer och rutiner ska kunna tillämpas på ett enkelt och naturligt sätt utifrån ett tydligt definierat ansvar och klart definierade befogenheter.
- genom systematisk riskanalys prioritera områden där sannolikheten för fel är större och där felet kan leda till allvarliga konsekvenser
- säkerställa att kontrollaktiviteterna, så långt som möjligt, integreras i ordinarie verksamhet och ingår som inbyggda delar i processerna
- säkerställa att processerna behövs utifrån grunduppdrag och mål
- säkerställa att verksamhetsprocesserna kontinuerligt anpassas till förändrade förutsättningar, omvärldsförändringar kräver löpande utvärdering av processerna för styrning och kontroll av verksamheten
- säkerställa att samtliga chefer och medarbetare har tillgång till nödvändig och aktuell information för att utföra sitt arbete säkert och effektivt.
- säkerställa att kommunalförbundets styrelse får den information som krävs utifrån deras roll som ytterst ansvariga för verksamheten.

Beslut av intern kontrollplan tas i förbundsstyrelsen efter förslag från ledningsgruppen. Underlag och beskrivning av kontrollmål baseras på en riskanalys genomförd i ledningsgruppen.

2 UPPFÖLJNING AV INTERN KONTROLLPLAN 2023

Målsättningen med den interna kontrollplanen 2022 har varit att få en övergripande uppfattning om viktiga risker och svagheter inom hela organisationen. Internkontrollplanen har brutits ner i handlingar och åtgärder som delvis har genomförts under året, där verksamheterna har arbetat med sina respektive punkter. En väl uppbyggd och fungerande intern kontroll är en viktig förutsättning för att en organisation ska kunna leva upp till kraven på god ekonomisk hushållning.

Granskare som utses ska ha relevant kunskap inom granskningsområdet. Efter genomförd granskning ska eventuellt konstaterade fel och brister leda till åtgärdsförslag från den som utfört granskningen. Granskare rapporterar resultatet till granskad verksamhet, respektive avdelningschef samt till förbundsdirektör. Ledningsgruppen beslutar om uppföljande åtgärder i tillämpliga fall.

Vid rubriken "Kommentar" under respektive kontrollmoment finns en övergripande bedömning som en färgmarkering:

- Ingen avvikelse
- Mindre avvikelse
- Stor avvikelse

2.1 Vad är risken: Att våra informationssystem inte finns tillgängliga

Beskrivning av risk

Att vi på grund av intern eller extern påverkan förlorar tillgång till ett fungerande informationssystem. Beroende på systemklass innebär konsekvensen att berörd personal står utan såväl tillgängligt system som information. Konsekvensen kan vara olika allvarlig beroende på vilket system, del av verksamheten och vilken tid, system eller information inte finns tillgänglig.

2.1.1 Kontrollmoment: Uppföljning av VA SYDS informationssäkerhetsarbete

Ansvarig

Elina Bratt

Omfattning och avgränsning

Omfattar samtliga system, systemägare och systemförvaltare. De system som klassas som verksamhetskritiska ska prioriteras.

Syfte med granskningen

Säkerställa att information i våra system är klassad, riktig och tillgänglig. Att vår informationshantering följer gällande lagstiftning och att VA SYD är redo för införandet av NIS2 som träffar hela VA SYDs verksamhet.

Vilka områden och tillhörande rutiner?

Säkerhetsskyddslag (SFS 2018:585)

Den 1 april 2019 trädde Säkerhetsskyddslag (SFS 2018:585) i kraft. Lagen gäller för den som till någon del bedriver verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller som omfattas av ett för Sverige internationellt åtagande om säkerhetsskydd, i lagtexten benämnda som säkerhetskänslig verksamhet. Lagen ställer krav på att den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska utreda behovet av säkerhetsskydd och göra en säkerhetsskyddsanalys. Verksamhetsutövare som lyder under säkerhetsskyddslagen ska klassificera information i enlighet de fastställda nivåerna i säkerhetsskyddslagens andra kapitel, 5 §.

NIS2

Den 14 december 2022 beslutades direktiven om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS 2) och om kritiska entiteters motståndskraft (CER). Direktiven ska börja tillämpas den 18 oktober 2024. Den 23 februari 2023 fattade regeringen beslut om att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå de anpassningar av svensk rätt som är nödvändiga för att NIS 2-direktivet och CER-direktivet ska kunna genomföras. Uppdraget ska redovisas senast 23 februari.

Kraven i NIS2 avser att harmonisera införlivandet av reglerna i NIS. NIS2 ställer tydligare krav på riskanalyser och säkerhetskrav, men också på ledningens deltagande i cybersäkerhetsarbetet. NIS2 innebär också att betydligt fler sektorer omfattas av lagstiftningen. En av de nya sektorerna är offentlig förvaltning, vilket innebär att hela verksamheten inom kommunerna och regionerna kommer att omfattas av lagstiftningen. Övriga tjänster inom kommuner och regioner som kan beröras kan vara inom följande sektorer:

- Avfallshantering (ny sektor)
- Avloppsvatten (ny sektor)
- Digital infrastruktur
- Dricksvatten
- Energi
- Hälso- och sjukvård
- Transport

NIS2-direktivet kommer också att innebära att en administrativ sanktionsavgift införs, denna ska vara effektiv, proportionell och avskräckande.

Nationell samordningsmyndighet är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Det finns även myndigheter som är ansvariga för tillsyn inom olika sektorer, för nya sektorer är inte tillsynsmyndighet utsedd.

Granskningsmetod

Som granskningsmetod har vi tittat på tre väsentliga systemägare som representerar ca 100 stycken system varav ca 30% klassas som VA SYD A-system. Ett A-system anses vara ett verksamhetskritiskt system där LGR har det slutliga ansvaret för bedömning av livscykel och funktionalitet. Ett A-system har följande systemförvaltningskrav:

- Aktuellt och diariefört avtal
- Revision av systemkatalog
- Budgetplan
- Förvaltningsplan
- Integrationskartläggning
- Informationssäkerhetsanalys Säkerhetsavdelningen under 2023.

De tre systemägarna fick svara på ett antal frågeställningar kring sina verksamhetskritiska A – system (1 stämmer inte alls – 5 stämmer mycket väl):

1. Är information i dina system korrekt informations klassat?
2. Är den behörighetsnivå användare har till system ok?
3. Är dina system hostade utanför (Moln) VA SYD datacenter "under kontroll"?
4. Är dina medarbetare tillräckligt utbildade i IT-säkerhet?
5. Finns det framtagna systemförvaltningsplaner?
6. Finns framtagna processer för ständig förbättring av system?
7. Finns det framtagna kontinuitetsplaner i händelse av driftstörning?
8. Möts och samverkar SÄ/SF och din enhet regelbundet med IT?
9. Finns ett överenskommet SLA och supportavtal med leverantör?
10. Är du införstådd med VA SYD systemförvaltningsrutin och SÄ ansvar?
11. Är du införstådd med vad NIS 2 innefattar och vilka krav som ingår?

Kommentar ●

Kontrollen har identifierat vissa brister som åtgärdas under 2024.

Slutförda åtgärder och kontrollmoment

Samtliga systemägare är nu identifierade och uppdaterade i katalog enligt ny organisation. En rutin för regelbunden uppföljning av förvaltning är framtagen enligt 3 nivåer (Låg, Mellan, Hög). 10 av 34 förvaltningssamtal med förankring av systemägarskap med enhetschefer är genomförda under Q2.

En uppdaterad publik version av systemkatalog är publicerad på intranät gällande för 2023Q2.

Systemkatalog nyckeltal / enhet har reviderats så att dessa stämmer med nuläge:

- Andel verksamhetskritiska system/enhet
- Andel beredskapsklassade system/enhet
- Andel molnbaserade system/enhet

Det har identifierats vilka av de beredskapsklassade systemen som innehåller sekretessbelagd information. Det är nu angivet i systemkatalogen.
Anställt en Informationsarkitekt.

Utifrån svaren på enkäten ovan har ett antal förbättringsförslag som nu ligger i verksamhetsplanering och uppföljning under 2024 arbetats fram.

1. Infoklassificering samt Förvaltningsplaner måste förbättras (1, 5)
2. Behörighet och tillgång till information känns tryggt och tillförlitligt (2, 3)
3. IT Säkerhetsutbildning och NIS förståelse bör genomföras (4, 11)
4. Driftstörningshantering (Business Continuity) bör tränas upp och dokumenteras (7)
5. Drift och förändringshantering (CSI), IT Samverkan, Leverantör och avtalshantering samt systemförvaltningsrutiner fungerar tillfredsställande (6, 8, 9, 10)

2.2 Vad är risken: Att upphandlingslagstiftningen inte följs och att otillåtna direktupphandlingar genomförs

Beskrivning av risk

Upphandling eller inköp genomförs inte enligt gällande lagar eller avtal. VA SYD följer därmed inte LOU/LUF och begår avtalsbrott. Detta leder till att VA SYD får färre anbud, sämre priser och kvalitet på upphandlade tjänster eller varor, samt tvingas betala skadestånd.

2.2.1 Kontrollmoment: LOU/LUF

Ansvarig

Sofie Jakandré

Omfattning och avgränsning

Kontrollen omfattar ett slumpvist urval av VA SYDs inköp och inköpsavtal.

Syfte med granskningen

Syftet är att säkerställa att VA SYD följer upphandlingslagstiftningen och minimera risken för att otillåtna direktupphandlingar genomförs. Dessutom syftar avtalsgranskningen till att säkerställa att VA SYD är affärsmässiga och att verksamheten betalar rätt pris för rätt kvalitet.

Vilka områden och tillhörande rutiner?

Kontroll görs av:

- Att upphandlingar har genomförts korrekt
- Leverantörstrohet, dvs att vi köper av leverantörer vi har avtal med
- Att VA SYD och leverantören följer de avtalsvillkor som angivits i avtalet

Granskningsmetod

Granskning sker genom stickprov, fullständiga kontroller och analyser.

Aktiviteter	Ansvarig	Slutdatum
<p>Korrekt upphandlingsförfarande:</p> <p>Månatliga stickprovskontroller görs för att kontrollera att upphandlingslagstiftningen följs. Slumpvist urval av 4–7 leverantörer som fakturerat över 100 000 SEK samt 1–3 leverantörer som fakturerat över 1 000 000 SEK under månaden innan föregående månad. Kontroll ska göras på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korrekt upphandlingsförfarande <ul style="list-style-type: none"> ○ (otillåten) Direktupphandling ○ Under/över tröskelvärde ○ DIS • Efterannonsering • Verklig avtalstid överensstämmer med avtal och lagstiftning • Att samtliga delar av upphandlingen finns dokumenterat och diariefört • Vid entreprenader: kontrollera hur stor andel ÄTA-arbeten. • Interna rutiner för direktupphandling och förnyad konkurrensutsättnings följts <ul style="list-style-type: none"> ○ Konkurrensutsatt ○ Dokumenterat och diariefört <p>Rapport med eventuella avvikelser och vilka leverantörer som kontrollerats lämnas till ledningsgruppen varje månad.</p>	Sofie Jakandré	2023-11-30
<p>Leverantörstrohet:</p> <p>Kontroll av att det finns avtal med samtliga leverantörer som vi har köpt för över 1,2 MSEK (direktupphandlingsgränsen) det senaste året.</p>	Sofie Jakandré	2023-11-30
<p>Avtalsuppföljning:</p> <p>Avtalsuppföljning som genomförs av upphandlingsenheten enligt framtagen uppföljningsplan.</p> <p>Kontroll görs av att avrop skett enligt avtalsvillkor. Bland annat följande delar kontrolleras.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Att upphandlingsobjektet omfattas av avtalet - Att priser stämmer med avtalat - Att det varit korrekt användande av fördelningsnyckel - Att FKU genomförts på rätt sätt 	Astrid Nekham	2023-11-30

Kommentar till bedömning ●

Sju större avvikelser har identifierats under året. Med större avvikelser avses avvikelser som skulle kunna innebära att VA SYD riskerar att få betala upphandlingsskadeavgift. De större avvikelser som hittats består av felaktigt valt upphandlingsförfarande (både avseende direktupphandling och tröskelvärde), stor andel ÄTA-arbeten i entreprenader samt felaktig fakturering från underentreprenör.

Även mindre avvikelser, såsom att upphandlingar inte diarieförts eller efterannonserats, har också hittats men åtgärdas löpande i den mån det har varit möjligt.

Se bilaga 1 för vidare detaljer om utförande, slutsatser och åtgärder.

2.3 Vad är risken: Dygnsvila tas inte ut i samband med beredskap

Beskrivning av risk

Att medarbetare i samband med beredskap inte får tillräcklig dygnsvila och att detta i sin tur leder till arbetsmiljörisker på grund av trötthet.

Veckovila bedöms inte vara av samma risk då beredskapsschemat är lagt med hänsyn tagen till att veckovila ska kunna tas ut.

2.3.1 Kontrollmoment: Efterlevnad av regler för dygnsvila

Ansvarig

Joanna Lindwall

Omfattning och avgränsning

De som omfattas är samtliga medarbetare som ingår i beredskap. Avdelningar som omfattas av detta är Distribution, Produktion, Säkerhet samt Projekt och Teknik.

Syfte med granskningen

Belysa i vilken utsträckning dygnsvila uppnås vid beredskap och vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas av respektive chef.

Vilka områden och tillhörande rutiner?

Om arbetsgivaren inte ser till att medarbetare får tillräcklig dygnsvila bryter vi mot Arbetsmiljölagen (AML) genom att arbetsmiljörisker uppstår. Risk finns också att vi bryter mot kollektivavtal (BÖK) samt Arbetstidslagen (ATL).

Redovisning av uttagen dygns- och veckovila. Rutin för detta ska tas fram.

Arbetsmiljöansvarig chef har ansvaret för att löpande följa upp dygnsvilan.

Granskningsmetod

Stickprov tre gånger per år i samband med DR1, DR2 och Årsbokslut. Uppföljningsmodell behöver undersökas men eventuellt kan rapporter tas ut från Ekot respektive Antura och jämförs med tidredovisning i HRutan.

Respektive avdelningschef säkerställer att rapporter tas ut och att en gemensam analys görs inför redovisning av intern kontrollmomentet.

Kommentar

I dagsläget bedöms att VA SYD utifrån nuvarande reglering i BÖK20 hanterar dygnsvilan i enlighet med gällande avtal till mesta delen, vilket skulle innebära att stickprov inte skulle påvisa någon avvikelse i förhållande till arbetstidsregleringar. Däremot finns risk att VA SYD bryter mot våra skyldigheter enligt AML om medarbetare inte skickas hem för vila när de fått väldigt liten dygnsvila och därmed bedöms innebära en arbetsmiljörisk både för sig själv och

andra. Att risken har lyfts i detta kontrollmoment bedöms ändå ha ökat medvetenheten hos berörda chefer.

Nytt kollektivavtal gällande dygnsvila är tecknat med Kommunal gällande hantering av dygnsvila för att möta kraven i EU:s arbetstidsdirektiv om 11 timmars sammanhängande dygnsvila varje 24-timmarsperiod. Det nya avtalet gäller från och med 2024-01-01 och kommer att tillämpas för samtliga medarbetare efter beslut av ledningsgruppen.

Det nya kollektivavtalet kommer att påverka hur vi hanterar dygnsvila både när det gäller övertid under beredskap och övertid i andra fall. Det nya avtalet reglerar hur medarbetaren ska kompenseras när den sammanhängande dygnsvilan blir mindre än 11 timmar vilket innebär att risken för att vi bryter mot AML och ATL minskar markant.

Bedömningen är att vi efter införande av nytt regelverk enligt ovan kommer att ha en god lag- och regelefterlevnad.

Aktiviteter	Ansvarig	Slutdatum
Stickprov DR 1	Joanna Lindwall	2023-04-30
Stickprov DR 2	Joanna Lindwall	2023-08-31
Årssammanställning	Joanna Lindwall	2023-11-30

2.4 Vad är risken: Att det förekommer jävssituationer eller bisyssla som innebär risk för korruption eller andra oegentligheter

Beskrivning av risk

Att det förekommer att medarbetare står i ett jävsförhållande eller har en bisyssla som innebär en intressekonflikt mellan detta uppdrag och VA SYDs uppdrag. Jävsförhållanden liksom bisysslor innebär en risk för korruption och att andra otillbörliga intressen tas i VA SYDs verksamhet.

Bisysslor kan medföra att medarbetare har en bisyssla som inte är förenlig med verksamhetens uppdrag och att bisysslan kan försätta medarbetaren i en jävsituation där VA SYDs intressen hamnar i konflikt med andra intressen. Utöver att vara förtroendeskadliga i förhållande till VA SYDs uppdrag kan bisysslor även vara problematiska om de är arbetshindrande eller konkurrerar med VA SYDs verksamhet. I förlängningen kan det leda till att VA SYD för sämre förutsättningar att leverera i sitt uppdrag, göra att VA SYD inte följer styrande lagstiftning eller leda till ekonomisk skada.

2.4.1 Kontrollmoment: Efterlevnad av policy om jäv och bisyssla

Ansvarig

Anna Uth

Omfattning och avgränsning

Samtliga anställda på VA SYD omfattas.

Regler om jäv finns bland annat i kommunallagen, där det anges när en tjänsteman är jävig, till exempel om det finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet i ärendet.

Förtroendeskadlig bisyssla regleras huvudsakligen i Lagen om offentlig anställning (LOA), men det finns även kompletterande bestämmelser om förbud mot förtroendeskadliga bisysslor i vissa andra författningar. Arbetshindrande och konkurrensbisysslor regleras i kollektivavtal.

Enligt gällande kollektivavtal BÖK Vatten och Miljö, Bilaga 2 (Branschbestämmelser), § 7 ska arbetstagare som har en bisyssla anmäla denna och lämna de uppgifter som arbetsgivaren anser behövs för bedömning av bisysslan. Arbetsgivaren ska medvetandegöra medarbetaren om skyldigheten att anmäla bisysslan och lämna uppgifter. Detta sker bland annat via introduktionsmaterial, personalhandbok, intranät samt dialog mellan chef och medarbetare.

Arbetsgivaren kan förbjuda bisysslan om arbetsgivaren finner att den kan inverka hindrande på arbetsuppgifterna, innebära verksamhet som konkurrerar med arbetsgivarens samt påverka arbetstagarens handläggning av ärenden i sitt arbete hos arbetsgivaren.

Förtroendeuppdrag inom fackliga, politiska eller ideella organisationer räknas inte som bisyssla enligt detta avtal.

Syfte med granskningen

Belysa vilka riskområden som kan identifieras inom VA SYD rörande jäv och bisysslor, i vilken utsträckning bisyssla anmäls och följs upp samt förhindra/förebygga uppkomst av jäv och förtroendeskadande eller olämpliga bisysslor genom kunskapshöjande åtgärder.

Vilka områden och tillhörande rutiner?

1. Anställning

Enligt rutin för introduktion ska alla nyanställda anmäla uppgift om bisyssla till HR på avsedd blankett. Arbetsgivaren bedömer om bisysslan är godkänd och blanketten samt eventuellt beslut om nekad bisyssla sparas i personalakten.

I det årliga medarbetarsamtalet uppmanas chef och medarbetare att prata om medarbetarens situation och här avses även förändringar som exempelvis ny bisyssla.

Det är medarbetarens eget ansvar att upplysa sin chef/arbetsgivaren förekomst av bisyssla under hela anställningsförhållandet. Samtidigt kan det finnas behov av att utveckla kunskap

om hur regelverket ser ut och var riskområden finns, för att VA SYD ska kunna tydliggöra under vilka förhållanden bisysslor blir problematiska och hur VA SYD ska arbeta för att undvika att det förekommer risk för skada på grund av sådana bisysslor.

2. Upphandling

De personer som deltar i upphandlingsarbetet ska inför upphandling godkänna en jävsdeklaration som upplyser om vilka situationer som kan anses utgöra risk för jäv i samband med aktuell upphandling. Personen intygar genom att godkänna sina svar i jävsdeklarationen att denna ej är jävig i upphandlingen. Upphandlaren ansvarar för att deklarationen gås igenom i samband med start av upphandlingsarbetet.

Upphandlaren undertecknar en jävsdeklaration som gäller för allt upphandlingsarbete som denna genomförs och att denna ska upplysa upphandlingschef vid risk för jävsituation.

Jävsdeklarationerna diarieförs.

Granskningsmetod

En genomlysning av arbetssätt gällande bisyssla ska genomföras. När denna finns på plats ska det även genomföras stickprov bland medarbetarna för att se hur detta följs.

För jävsdeklarationer vid upphandling ska de under året följas upp för att se hur utfallet blir.

En utvärdering av whistleblow-funktionen och dess användning görs årligen och kommer finnas med i rapporteringen för intern kontroll under 2023.

Aktiviteter	Ansvarig	Slutdatum
Förtydliga arbetssätt för hantering av bisyssla	Erik Backlund/Christina Hellström	2023-11-30
Stickprov gällande bisyssla hos medarbetare	Erik Backlund/Christina Hellström	2023-11-30
Uppföljning av hur whistleblow-funktionen används	Erik Backlund/Christina Hellström	2023-11-30

Kommentar

Flera blanketter saknas i kontrollerade personalakter. Inga bisysslor som kan innebära jäv har uppdagats. Kontroll av jävsdeklarationer har inte gjorts under året.

Ett utkast till förslag på ny policy gällande bisyssla har tagits fram. Förslaget bifogas (bilaga 2).

En stickprovskontroll gällande anmäld bisyssla har genomförts för nyanställda (tillsvidareanställda) som börjat sin anställning på VA SYD mellan 1 januari 2023 och 30 juni 2023. Kontrollen har skett genom att de nyanställdas personalakter har kontrollerats, med

hjälp av ansvarig på HR, med avseende på om blanketten om anmäld bisyssla finns i akten, har fyllts i och i vilken omfattning bisyssla förekommer.

Enligt intranätet under rubriken Nyanställd på VA SYD – välkommen hit! gäller följande angående bisyssla:

Bisyssla

Bisyssla definieras som en verksamhet som man har vid sidan om sin ordinarie anställning som t. ex. uppdrag, anställning hos annan arbetsgivare eller arbete i egen regi. Om du har en bisyssla ska du anmäla denna till arbetsgivaren och lämna de uppgifter som arbetsgivaren behöver för bedömningen av bisysslan (se BÖK Vatten & Miljö/Branschbestämmelser). (Länk till blanketten hittar du till höger i blå rutan.)

I introduktionsprogrammet för nyanställda i Kompis finns också en punkt gällande att blankett om bisyssla ska fyllas i och lämnas till HR.

Granskningen av personalakterna visar följande resultat.

Aktivitet	Antal
Kontrollerade akter	35
Blankett saknas i akten	24
Ifylld blankett finns i akten	11
Har anmält att de innehar bisyssla	3
Har anmält att de inte innehar bisyssla	8
Beslut om förbud mot bisyssla	0

Rebecka Thörn på Advokatfirman Delphi, vår upphandlade advokatbyrå för visselblåsningstjänsten, har levererat en rapport om hur tjänsten har använts det senaste året. Rapporten bifogas (bilaga 3).

3 Förslag till Internkontroll plan år 2024

3.1 Risker med högt riskvärde som inte inkluderats i årets plan

Riskanalys har genomförts genom att samtliga avdelningschefer har angivit de risker de upplever finns inom VA SYD i en bruttorisklista. Varje risk har också tilldelats ett riskvärde bestående av en sammanvägning av bedömd sannolikhet och bedömd konsekvens. Flera av riskerna som föll ut med höga riskvärde kommer hanteras inom ramen för VA SYDs VP-arbete och kommer därför inte vara en del av internkontroll planen för 2024. När förslagna åtgärder är implementerade kan kontroller med fördel göras, inom ramen för framtida kontrollplaner, för att undersöka efterlevnad och effekt av åtgärderna.

3.1.1 Risk för kompetensbrist

Ledningsgruppen har identifierat risker inom kompetensförsörjning, både avseende att behålla men också att nyanställa kompetens. Utifrån ledningsgruppens bedömningar är detta en risk med högt riskvärde. Även generellt i branschen spås brist på kompetens varför konkurrensen om personal kommer öka.

Svenskt Vatten i samarbete med Sweco kommer genomföra en kompetensförsörjningsanalys under 2024. <https://www.svensktvatten.se/om-oss/nyheter-lista/kompetensforsorjningsanalys-av-va-branschen/>

Under 2024 kommer VA SYD arbeta fram en ny Kompetensförsörjningsstrategi inom ramen för VP-processen. Risken lämnas därför utanför planen för internkontroll detta året.

Ansvar för insatsen har tilldelats avdelningschefen för HR, Joanna Lindwall.

3.1.2 Risk för minskad driftsäkerhet

Ledningsgruppen har identifierat risker inom VA SYD som påverkar organisationens möjlighet att levererar på sitt uppdrag i framtiden. Det har uttryckts ett behov av en gemensam och förankrad investeringsstrategi samt en långsiktig investeringsplan för i alla fall 10 år framåt.

Behovet av investeringar inom VA branschen i Sverige är stort och beräknas till ca 30 mdkr per år. Nuvarande investeringstakt är ca 20 mdkr

[https://vattenbokhandeln.svensktvatten.se/produkt/investeringsrapporten-2023/? t id=vzIbFzuXeNeCZHeGR3Hyww%3d%3d& t uuid=tElsioyOT4qiY oLf8CFsG& t q=investeringsrapport& t tags=language%3asv%2csiteid%3ab47c99cb-a914-4f1b-8fba-9e4836a984f6%2candquerymatch& t hit.id=SvensktVatten Web Business Vattenbokhandeln Core Vbhititem/Vattenbokhandeln 14089& t hit.pos=2\).](https://vattenbokhandeln.svensktvatten.se/produkt/investeringsrapporten-2023/? t id=vzIbFzuXeNeCZHeGR3Hyww%3d%3d& t uuid=tElsioyOT4qiY oLf8CFsG& t q=investeringsrapport& t tags=language%3asv%2csiteid%3ab47c99cb-a914-4f1b-8fba-9e4836a984f6%2candquerymatch& t hit.id=SvensktVatten Web Business Vattenbokhandeln Core Vbhititem/Vattenbokhandeln 14089& t hit.pos=2).)

VA SYD kommer inte ha varken den finansiering eller genomförandekraft som behövs för att till 100% matcha underhålls- och utvecklingsbehovet framgent. Att ha en gemensam investeringsstrategi och underhållsplan på lång sikt är därför av ytterst vikt för att säkerställa att korrekta prioriteringsbeslut fattas.

Under 2024 kommer VA SYD arbeta fram en ny Investeringsstrategi, som också innehåller en genomförande plan, inom ramen för VP-processen. Risken lämnas därför utanför planen för internkontroll detta året. Dock bör det ingå i IK planen, när strategi och plan är på plats, att kontrollera att beslut tas i enlighet med dessa.

Ansvar för insatsen har tilldelats avdelningschefen för Samhällsbyggnad, Karin Fernström samt avdelningschefen för Staben, Anna Uth.

3.1.3 Risk för systematiska förseningar och kostnadsökning inom projektverksamheten

Risker med ineffektivt arbete inom projekt och produktion har lyfts som en möjlig risk med kännbara konsekvenser. Riskerna tros kunna mitigeras genom systematisk uppföljning av verksamheten. Detta arbete har redan satts igång under 2023 genom uppdraget "KPIer och uppföljning inom PMO". Dessa åtgärder kommer sätta fokus på eventuella systematiska ineffektiviteter och framtida utvecklingsområden. Risken lämnas därför utanför planen för intern kontroll detta året.

Ansvarig beställare för KPI uppdraget är Therese Svensson, avdelningschef för Projekt & Teknik.

3.1.4 Risk för fel prioritering av start av investeringsprojekt

Risken för att beslut om projektstart tas utifrån subjektiva grunder och att helheten in tas i beaktande bedöms som sannolik och kännbar inom VA SYD. Detta kan leda till ökade kostnader, försenade projekt, ökat underhållsarbete, brist på resurser, driftstörningar m.m..

Inom ramen för verksamhetsprocessen ska en ny Projektprioriteringsmodell arbetas fram och fastställas. Risken lämnas därför utanför planen för inter kontroll detta året. Dock bör kontroller kring efterlevnad läggas in i framtida planer efter färdigställande.

Ansvar för insatsen har tilldelats Therese Svensson, avdelningschef Projekt & Teknik.

3.1.5 Risk för brott mot sekretesslagen och GDPR

Det finns risk för att medarbetare inom VA SYD lämnar ut information utanför organisationen på ett sätt som strider mot lagstiftning. Flera andra risker rörande informationshantering har identifierats. Inom ramen för VP-arbetet kommer det arbetas fram en Informationshanteringsstrategi som syftar till att åtgärda dessa risker. Risken lämnas därför utanför kontrollplanen detta året men bör ingå i riskhanteringen i framtida planer.

Ansvar för insatsen har tilldelats Elina Bratt, avdelningschef Säkerhet.

3.2 Riskhantering - Direktåtgärder, Kontroller och Granskningar

Nedan följer de risker som föreslås ingå i planen för Internkontroll 2024.

Nedan följer de risker som ingår i planen för Internkontroll 2024. Tomma avsnitt under respektive risk behöver färdigställas av respektive ansvarig.

3.2.1 Risk för missade intäkter och försämrad lönsamhet

Ansvarig

Stefan Åkesson

Bakgrund och beskrivning av risk

VA SYD har avtal med andra kommuner än medlemskommunerna, för att ta hand om deras avloppsvatten. Dessa avtal behöver uppdateras och villkoren behöver följa taxeutvecklingen för medlemskommunerna. Ansvaret för att få in avtalsintäkter ligger idag på många personer i

organisationen. Det finns risk för att det saknas rutiner för avtalsuppföljning och att man inte arbetar tillräckligt med att underhålla avtalen. Det saknas med andra ord en tydlig arbetsprocess kring avtalsförfarandet. Detta medför bl.a. risker för att medlemskommunerna subventionerar andra kommuners avloppsrening.

Aktuellt regelverk – Lagar, rutiner och policys

VA lagstiftning – Lagen om allmänna vattentjänster. Krav på en ekonomi i balans.

Syfte och önskad effekt

Efterlevnad av VA lagstiftningen. Eliminera risken för att medlemskommuner subventionerar andra kommuner. Skapa en arbetsprocess kring hur vi arbetar med avtal i framtiden. Genom att utse ansvarig/ansvariga för intäktsavtalen säkerställs att administrationen för avtalen följer regelverken. Ansvaret inkluderar även att optimera innehållet i avtalen och säkerställa goda avtalsvillkor för VA SYD.

Omfattning och avgränsning

Avser samtliga intäktavtal där VA SYD renar avloppsvatten för kommuner som inte är medlemmar inom VA SYD.

Direktåtgärder – vad ska göras, hur och när

1. En genomlysning ska göras av samtliga intäktavtal.
Villkor m.m. ska dokumenteras.
Deadline 2024-03-31
2. Upprätta en plan för hur vi arbetar vidare med intäktavtalen.
Vilka avtal ska sägas upp? Hur kan vi förändra villkoren i resp. avtal? m.m.
Deadline 2024-03-31
3. En arbetsmetodik/arbetsprocess ska upprättas hur vi arbetar med intäktavtalen framåt.
Deadline 2024-06-30

Kontroller och Granskningar – vad ska göras, hur och när

Inga kontroller ingår i årets plan för denna risk men bör göras på sikt, när nytt arbets sätt är implementerat.

3.2.2 Risk för att det förekommer jävssituationer eller bisyssla som innebär risk för korruption eller andra oegentligheter

Ansvarig

Charlotte Magill

Bakgrund och beskrivning av risk

Det finns risk för att det förekommer att medarbetare står i ett jävsförhållande eller har en bisyssla som innebär en intressekonflikt mellan detta uppdrag och VA SYDs uppdrag. Jävsförhållanden liksom bisysslor innebär en risk för korruption och att andra otillbörliga intressen tas i VA SYDs verksamhet.

Bisysslor kan medföra att medarbetare kan försättas i en jävsituation där VA SYDs intressen hamnar i konflikt med andra intressen. Utöver att vara förtroendeskadliga i förhållande till VA SYDs uppdrag kan bisysslor även vara problematiska om de är arbetshindrande eller konkurrerar med VA SYDs verksamhet. I förlängningen kan det leda till att VA SYD får sämre förutsättningar att leverera i sitt uppdrag, göra att VA SYD inte följer styrande lagstiftning eller leda till ekonomisk skada.

Aktuellt regelverk – Lagar, rutiner och policys

Regler om jäv finns bland annat i kommunallagen

Förtroendeskadlig bisyssla regleras huvudsakligen i Lagen om offentlig anställning (LOA)
Arbetshindrande och konkurrensbisysslor regleras i kollektivavtal (BÖK Vatten och Miljö)
(Förtroendeuppdrag inom fackliga, politiska eller ideella organisationer räknas inte som bisyssla.)

1. Anställning

Enligt rutin för introduktion ska alla nyanställda anmäla uppgift om bisyssla till HR på avsedd blankett. Arbetsgivaren bedömer om bisysslan är godkänd och blanketten samt eventuellt beslut om nekad bisyssla sparas i personalakten.

I det årliga medarbetarsamtalet uppmanas chef och medarbetare att prata om medarbetarens situation och här avses även förändringar som exempelvis ny bisyssla.

Det är medarbetarens eget ansvar att upplysa sin chef/arbetsgivaren förekomst av bisyssla under hela anställningsförhållandet. Samtidigt kan det finnas behov av att utveckla kunskap om hur regelverket ser ut och var riskområden finns, för att VA SYD ska kunna tydliggöra under vilka förhållanden bisysslor blir problematiska och hur VA SYD ska arbeta för att undvika att det förekommer risk för skada på grund av sådana bisysslor.

2. Upphandling

De personer som deltar i upphandlingsarbetet ska inför upphandling godkänna en jävsdeklaration som upplyser om vilka situationer som kan anses utgöra risk för jäv i samband med aktuell upphandling. Personen intygar genom att godkänna sina svar i jävsdeklarationen att denna ej är jävig i upphandlingen. Upphandlaren ansvarar för att deklarationen gås igenom i samband med start av upphandlingsarbetet.

Upphandlaren undertecknar en jävsdeklaration som gäller för allt upphandlingsarbete som denna genomför och att denna ska upplysa upphandlingschef vid risk för jävsituation.

Jävsdeklarationerna diarieförs.

Syfte och önskad effekt

Belysa vilka riskområden som kan identifieras inom VA SYD rörande jäv och bisysslor, i vilken utsträckning bisyssla anmäls och följs upp samt förhindra/förebygga uppkomst av jäv och förtroendeskadande eller olämpliga bisysslor genom kunskapshöjande åtgärder.

Omfattning och avgränsning

Samtliga anställda på VA SYD omfattas avseende bisyssla.

Avseende jävsdeklaration är det upphandlare inom Ekonomiavdelningen, MAXIMA och Avfall som berörs.

Direktåtgärder – vad ska göras, hur och när

Inga direktåtgärder ingår i årets plan för denna risk

Kontroller och granskningar – vad ska göras, hur och när

En stickprovskontroll gällande anmäld bisyssla ska genomföras för nyanställda (tillsvidareanställda) som börjat sin anställning på VA SYD mellan 1 januari 2024 och 30 juni 2024. Kontrollen ska ske genom att de nyanställdas personalakter kontrollerats, med hjälp

av ansvarig på HR, med avseende på om blanketten om anmäld bisyssla finns i akten, har fyllts i och i vilken omfattning bisyssla förekommer. Antalet är beroende av hur många som har anställts under perioden 1 januari 2024 och 30 juni 2024. En stickprovskontroll kommer att genomföras efter den 30 juni 2024 med hjälp av ansvarig på HR. Ett policydokument för bisyssla kommer att tas fram under 2024.

För jävsdeklarationer vid upphandling ska dessa följas upp under året för att se hur utfallet blir. I varje upphandling diarieförs jävsdeklarationer som kontrolleras inom referensgruppen. Stickprovskontroller kommer att ske under 2024.

3.2.3 Risk för brott mot upphandlingslagstiftning

Ansvarig

Sofie Jakandré

Bakgrund och beskrivning av risk

Det finns risk för att upphandling eller inköp inte genomförs enligt gällande lagar eller avtal. VA SYD följer därmed inte LOU/LUF och begår avtalsbrott. Förutom att detta innebär lagbrott kan det även leda till att VA SYD får färre anbud, sämre priser och kvalitet på upphandlade tjänster eller varor.

Aktuellt regelverk – Lagar, rutiner och policys

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling, lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, strategi för avtalsuppföljning samt policy för inköp och upphandling.

Syfte och önskad effekt

Syftet är att säkerställa att VA SYD följer upphandlingslagstiftningen och minimera risken för att otillåtna direktupphandlingar genomförs. Avtalsgranskningen syftar även till att säkerställa att VA SYD är affärsmässiga och att verksamheten får den vara, tjänst eller entreprenad enligt avtalade villkor.

Omfattning och avgränsning

Kontrollen omfattar samtliga VA SYDs inköp och de avtal som följs upp enligt antagen uppföljningsplan.

Direktåtgärder – vad ska göras, hur och när

Med anledning av resultatet av motsvarande kontrollmoment för 2023 har ett arbete påbörjats med att göra en spendanalys av underhållsenhetens inköp. Denna ska ligga till grund för att arbeta fram en ramavtalsportfölj. De mest akuta upphandlingarna har startats.

Kontroller och granskning – vad ska göras, hur och när

Korrekt upphandlingsförfarande:

Månatliga stickprovskontroller görs för att kontrollera att upphandlingslagstiftningen följs. Slumpvis urval av 4–7 leverantörer som fakturerat över 100 000 SEK samt 1–3 leverantörer som fakturerat över 1 000 000 SEK under månaden innan föregående månad. Kontroll ska göras på:

- Korrekt upphandlingsförfarande

- (otillåten) Direktupphandling
- Under/över tröskelvärde
- DIS
- Efterannonsering
- Verklig avtalstid överensstämmer med avtal och lagstiftning
- Att samtliga delar av upphandlingen finns dokumenterat och diariefört
- Vid entreprenader: kontrollera hur stor andel ÅTA-arbeten.
- Interna rutiner för direktupphandling och förnyad konkurrensutsättnings följs
 - Konkurrensutsatt
 - Dokumenterat och diariefört

Rapport med eventuella avvikelser och vilka leverantörer som kontrollerats lämnas till ledningsgruppen varje månad.

Leverantörstrohet

Kontroll av att det finns avtal med samtliga leverantörer som vi har köpt för över 1,2 MSEK (direktupphandlingsgränsen) det senaste året. Kontroll görs för helåret 2023.

Avtalsuppföljning

Avtalsuppföljning som genomförs av upphandlingsenheten enligt framtagna uppföljningsplan.

Kontroll görs av att avrop skett enligt avtalsvillkor. Bland annat följande delar kontrolleras.

- Att upphandlingsobjektet omfattas av avtalet
- Att priser stämmer med avtalat
- Att det varit korrekt användande av fördelningsnyckel
- Att FKU genomförts på rätt sätt

3.2.4 Risk för brott mot lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen)

Ansvarig

Dag Oredsson/Maria Nordblad Stålgard

Bakgrund och beskrivning av risk

Offentliga aktörers webbplatser och mobila applikationer ska vara tillgängliga.

Digital tillgänglighet innebär att ingen ska hindras från att använda digital service på grund av funktionsnedsättning. Några exempel på viktiga egenskaper för digital tillgänglighet:

- Det ska gå att förstora/zooma utan att innehåll hamnar utanför skärmen.
- Det ska gå att navigera och använda alla funktioner via tangentbord eller röststyrning.
- Det ska gå att lyssna till innehållet via ett uppläsande hjälpmedel.
- Texten ska vara lätt att läsa och förstå.

Offentliga aktörer ska ha en Tillgänglighetsredogörelse för sin digitala service. Den ska bland annat innehålla en förklaring av innehåll på webbplatsen eller i appen som inte är tillgängligt och en länk för att kommentera brister.

Idag tillgänglighetsanpassar inte VA SYD sin hemsida fullt ut, det finns bifogade filer som inte är tillgänglighetsanpassade på hemsidan. Finns även risk att VA SYD skickar material för publicering till

andras hemsidor som inte är tillgänglighetsanpassad. Det finns heller inget uttalat ägandeskap för frågan inom organisationen. VA SYD bryter mot lagen, riskerar på sikt vite och framförallt att vissa medborgare inte ges tillgång till den samhällsinformation de har rätt till. Vi börjar också få problem med att publicera våra rapporter m.m. på våra medlemskommuners hemsidor eftersom det inte är tillgänglighetsanpassat.

Aktuellt regelverk – Lagar, rutiner och policys

Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen) tillämpningsområde kan sammanfattas i att omfatta digital service, vilket betyder tjänster och information som tillhandahålls genom webbplatser och mobila applikationer.

WCAG (Web Content Accessibility Guidelines)

Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service (riksdagen.se)

Förordning (2018:1938) om tillgänglighet till digital offentlig service (riksdagen.se)

Myndigheten för digitala förvaltningsföreskrifter om tillgänglighet till digital offentlig service (MDFFS 2019:2)

Syfte och önskad effekt

Efterlevnad av lagkrav och att vårt material är tillgänglighetsanpassat för våra medborgare. Kunskap och kompetens om kraven och hur vi lever upp till dem inom aktuella delar av VA SYD.

Omfattning och avgränsning

Enhet Kommunikation är ansvarig för hemsidan så att den är tillgänglighetsanpassad. Om en handläggare vill lägga upp information i form av en fil på vår hemsida kommer Kommunikation checka så filen är tillgänglighetsanpassad. Är inte filen korrekt är det handläggarens ansvar att åtgärda detta.

Direktåtgärd – vad ska göras, hur och när

Enhet Kommunikation tar under våren 2024 fram nya word-mallar på VA SYD som ska tydligt beskriva hur medarbetare på VA SYD ska hantera mallen för att göra dess innehåll tillgängligt.

Enhet Kommunikation tar under våren 2024 fram guidelines till organisationen som beskriver hur man som enskild handläggare säkerställer att ens offentliga dokument är tillgänglighetsanpassade.

Enhet Kommunikation informerar organisationen internt under 2024 om vad som gäller för tillgänglighetsanpassade dokument, sätter upp en informationsida på intranätet.

Enhet Kommunikation säkerställer under 2024 att vår hemsida www.vasyd.se blir tillgänglighetsanpassad i dess innehåll.

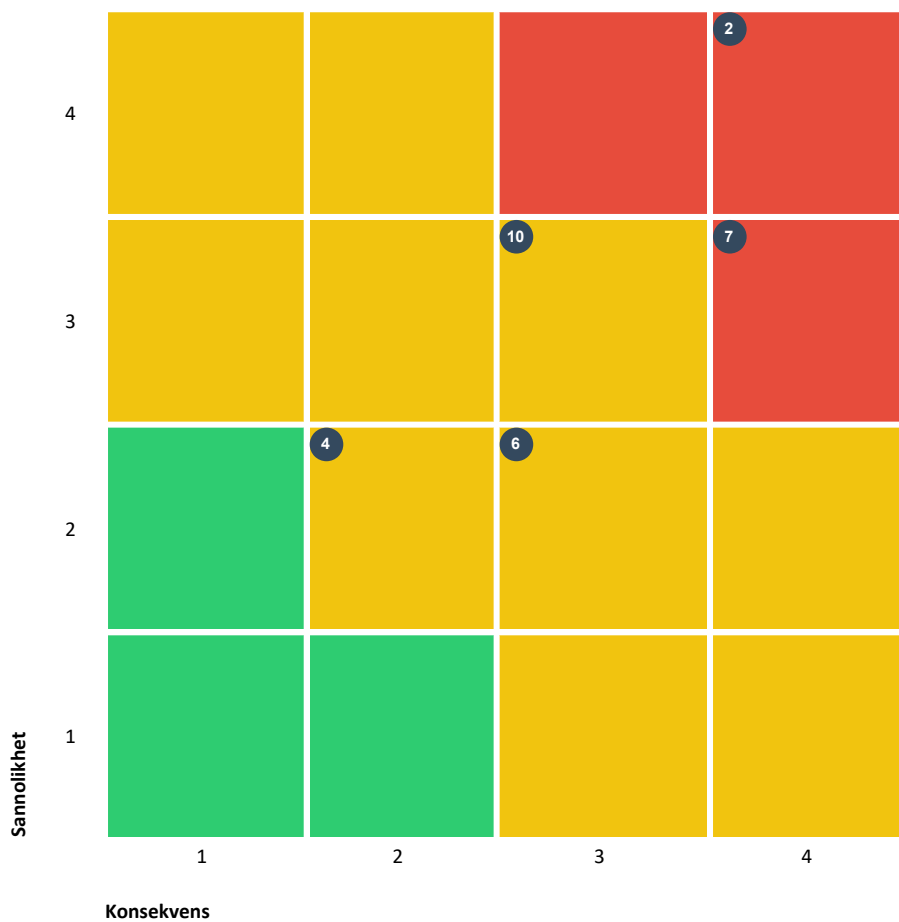
Kontroller och granskning – vad ska göras, hur och när

Inga kontroller ingår i årets plan för denna risk men bör göra det på sikt, när nytt arbetssätt är implementerat.

4 Riskanalys 2024

Bruttonrisklista 2024

Antal risker per riskvärde

8 Kritisk 19 Medium Totalt: 27

Kritisk
Medium
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Sannolik (det är mycket troligt att fel ska uppstå)	Allvarlig (konsekvenserna för verksamheten skulle vara allvarliga och i värsta fall leda till död)
3	Möjlig (det finns risk för att fel ska uppstå)	Kännbar (konsekvenserna för verksamheten kan vara påtagliga)
2	Mindre sannolik (risken är mycket liten att fel ska uppstå)	Lindrig (konsekvenserna för verksamheten behöver övervägas)
1	Osannolik (risken är praktiskt taget obefintlig att fel ska uppstå)	Försumbar (konsekvensen för verksamheten är försumbar och kan negligeras)

Process	Vad är risken	Sannolikhet	Konsekvens	Risvärde
Skapa hållbara och pålitliga VA- och avfallssystem	1. Avsaknad av investeringsstrategi för VA-systemet, samt investeringsplan på 10 års sikt, som är förankrad, leder till att VA-systemet förfaller och driftssäkerheten minskar	4	4	16
Skapa hållbara och pålitliga VA- och avfallssystem	2. Avsaknad av investeringsstrategi för VA-systemet, samt investeringsplan på 10 års sikt, som är förankrad, leder till att VA-systemet förfaller och driftssäkerheten minskar	4	4	16
Förvalta och säkerställa fungerande IT-miljö	3. IT-miljön är för långsam och krånglar allt för ofta vilket påverkar vår vardag i alltför stor omfattning. Applikationer väljs ej efter användarnas behov (t.ex Teams/Zoom). Tar mycket tid och vi förlorar anseende i externa möten!	4	3	12
Övrigt	4. Bristfälligt ägarskap av intäktsavtal	4	3	12
Styra projektportfölj	5. Risk att prioritering av vilka investeringsprojekt som ska genomföras inte väljs objektivt med avseende på högsta nytta per kostandsenhet OCH med helhet i åtanke	4	3	12
Säkerställa kompetensförsörjning	6. Risk att inte kunna bibehålla redan anställda eller rekrytera med rätt kompetens pga icke konkurrenskraftiga anställningsvilkor	4	3	12
Styra projektportfölj	7. Risk att prioritering av vilka investeringsprojekt som ska genomföras inte väljs objektivt med avseende på högsta nytta per kostandsenhet OCH med helhet i åtanke	4	3	12
Säkerställa kompetensförsörjning	8. Risk att inte kunna bibehålla redan anställda eller rekrytera med rätt kompetens pga icke konkurrenskraftiga anställningsvilkor	4	3	12
Säkerställa informationshantering	9. Att information som efterfrågas inte går att hitta (internt) men även att information som lämnas ut är felaktig eller att utlämnandet i sig är felaktigt eller sker på felaktigt sätt (sekretess, GDPR etc.)	4	3	12
Samla in och behandla hushållsavfall	10. Under 2024 ska Avfallsavdelningen överta insamling av förpackningsmaterial. Kort om tid och en del information som saknas kan medföra driftstörningar m.m.	3	3	9
Skapa hållbara och pålitliga VA- och avfallssystem	11. Hög inströmning av nya lagar/regler/förordningar kring avfall från EU. Går i otakt och ger kort införandetid vilket kan innebära sämre lösningar än önskat.	3	3	9

Förvalta och säkerställa fungerande IT-miljö	12. Att våra informationssystem samt dokument inte finns tillgängliga eller inte fungerar.	3	3	9
Handla upp och göra inköp av varor/tjänster/entreprenader	13. Att upphandlingslagstiftningen inte följs och att otillåtna direktupphandlingar genomförs	3	3	9
Hjälpa kunden med ärenden	14. Inte tillräckligt med resurser i kundservice (<i>Kund & Kommunikation</i>)	3	3	9
Hjälpa kunden med ärenden	15. Kundservice får inte den tekniska/digitala utvecklingen VA SYD behöver (<i>Kund & Kommunikation</i>)	3	3	9
Följa upp verksamheten	16. Risk att förbättringspotential inte upptäcks, samt att systematiska förseningar och kostnadsökningar i projekt inte upptäcks och motverkas, eftersom det saknas KPI.er för projekt - och portföljhantering	3	3	9
Följa upp verksamheten	Risk att förbättringspotential inte upptäcks, samt att systematiska förseningar och kostnadsökningar i projekt inte upptäcks och motverkas, eftersom det saknas KPI.er för projekt - och portföljhantering. Uppföljning KPI Produktion	3	3	9
Styra med mål och budget	18. Att vi inte håller beslutad personalbudget och därmed har en underbemannad eller överbemannad verksamhet. Av dessa två har vi historiskt på totalen inte varit fulltalliga, och därmed haft för få resurser för att klara uppdraget. Hur mycket får man avvika? Hur mycket löneglidning får ske? Risken omfattar alla budgetansvariga chefer. Ansvar hos ekonomi att följa upp efterlevnad?	3	3	9
Säkerställa kompetensförsörjning	19. A) Att säkerhetsutredning av personal inte genomförs i enlighet med gällande säkerhetsskyddsanalys/befattningsanalys. B) Att tjänst erbjuds innan säkerhetsutredning är genomförd. Säkerhetschef kan då fatta beslut att personen ej kan ingå i säkerhetsklassad tjänst men VA SYD kan då behöva erbjuda annan tjänst. Berör chefer samt alla som omfattas av säkerhetsklassat arbete. Uppföljning av Säkerhet.	3	3	9
Säkerställa kompetensförsörjning	20. Regler kring förtur hindrar anställningar och innebär onödigt mycket upplärning av tidsbegränsad personal.	3	2	6
Styra med mål och budget	21. Personer som deltar i upphandlingsarbetet är jäviga	2	3	6
Kommunicera internt och externt	22. Tappa omvärldens förtroende (<i>Kund & Kommunikation</i>)	2	3	6

Handla upp och göra inköp av varor/tjänster/entreprenader	23. Att vi inte handlar enligt avtal och otillåtna direktupphandlingar	2	3	6
Tillhandahålla skötsel och tillsyn av fastigheter	24. Att andra avdelningar uppför byggnader och inte lämnar över förvaltningen på ett korrekt sätt (hela processen)	3	2	6
Handla upp och göra inköp av varor/tjänster/entreprenader	25. Att det är otydligt vad VA SYD har för policy kring FM tjänster. Vad ska vi erbjuda för tjänster och hur följer vi upp att vi inte köper in annat? Fastighet är utförare av FM men VA SYD behöver ha en policy kring vad ska erbjudas och hur vi efterföljer vi avtal och ekonomi.	3	2	6
Säkerställa kompetensförsörjning	26. Att beslut om rekrytering (uppstart inom/utom personalbudget) och anställning (anställningsform, lön och andra anställningsvillkor) inte fattas av rätt delegat enligt gällande Delegationsordning. Utöver ovan risk om delegat är det en risk att anställningsvillkor som inte är förenliga med lag/avtal erbjuds till medarbetare.	3	2	6
Säkerställa kompetensförsörjning	27. Dyngsvila enligt nytt avtal	2	2	4
Säkerställa kompetensförsörjning	28. Att vi inte har tillräcklig mångfald i våra rekryteringar	2	2	4
Förvalta och säkerställa fungerande IT-miljö	29. Säkerställa behörighetsstyrning, felaktig import av AD skapar interna problem med behörighet i våra system	2	2	4
Förvalta och säkerställa fungerande IT-miljö	30. Säkerställ tillgång till IT vardagsnära arbetsverktyg och kritiska system som är uppkopplade och fungerar i vardagen (med hänsyn till ev driftstörning utifrån beredskapshavare perspektiv - ex Teleoperatör ej tillgänglig)	2	2	4
	31. Att det förekommer jävssituationer eller bisyssla som innebär risk för korruption eller andra oegentligheter			